

kulteta počela je 1950. na sintezi optički aktivnih β -aminokiselina koje sadržavaju sumpor. Svojom vrijednošću, objavljeni radovi povezali su zagrebački s vodećim svjetskim središtima organske kemije.

Godine 1958. D. Fleš bio je imenovan za direktora novoosnovanoga *Istraživačkog instituta Organske kemijske industrije (OKI)*, Zagreb, organizira njegovu izgradnju kao kontrolno-analičkog servisa, poluindustrijske stanice za razvoj petrokemijskih i naftnih kemijskih procesa, servisa za preradu polimernih materijala. Razdoblje intenzivnog razvoja novih proizvoda i procesa na području djelovanja akademika D. Fleša počelo je odmah nakon osnivanja OKI-a.

Osim unapređenja licenciranih tehnoloških postupaka, D. Fleš usmjerio je zapaženu znanstvenu aktivnost na istraživanje i razvoj novih polimernih materijala, posebice na osnovi amida, supstituiranih butadiena i stirena, propiotiolaktona i dr. Također, objavio je velik broj radova i postavio vlastiti mehanizam alternirajućih kopolimerizacija.

Radio je do kraja života. Posljednjih nekoliko godina na polimernim sustavima kojima se tijekom reakcije polimerizacije utiskuju praznine podešenih izmjera.

Za znanstvena postignuća akademik D. Fleš dobio je mnogobrojna priznanja i nagrade, tako je 1978. primio *Nagradu Ruđer Bošković*, 1982. *Republičku nagradu tehničke*

kulture za značajnu inventivnu djelatnost, a 1988. dodijeljena mu je *Nagrada za životno djelo*.

Uvjeren sam da ćemo se svi mi, izravni i mnogobrojni neizravni suradnici, prijatelji i znanci, dugo sjećati i susretati sa znanstvenom ostavštinom D. Fleša, velikoga znanstvenika i utemeljitelja hrvatske polimerijske znanosti. Trajan odlazak akademika D. Fleša iz svojih redova, *Društvo za plastiku i gumu* i časopis *Polimeri* iskreno doživljavaju kao ne-nadoknadv gubitak za ovu sredinu i svjetsko polimerstvo.

Zvonimir JANOVIĆ

DANICA PRPIĆ-MAJIĆ

Komušina, 1929. – Zagreb, 2005.

Komisija je radila relativno kratko vrijeme, nepune tri godine. Međutim, ostavila je neizbrisive tragove. Izdala je dva *Biltena*, a na *1. savjetovanju o PVC-u* 1976. organizirala je posebnu sekciju vezanu uz zaštitu radnika koji su radili u proizvodnji PVC-a, sa šest referata. Dugogodišnji suradnici na mnogobrojnim zadacima, akademik T. Beritić i dr. sc. D. Prpić-Majić, pokazivali su vrhunski profesionalizam i golemo znanje stečeno radom na terenu. Zato pišemo ovih nekoliko redaka sjećanja na jednu dragu osobu i osobnost koja je tih godina pokazivala što znači stručnost i požrtvovnost u rješavanju teških zadataka o kojima ovise životi.

Danica Prpić-Majić diplomirala je 1954. na *Tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu*, a 1965. obranila je na Medicinskom fakultetu tezu *Kinetika fotokemijskog izbljeđivanja porfirina* i stekla stupanj doktora osnovnih medicinskih znanosti s područja kemije.

Do kraja 1955. radi u *Bromatološkom laboratoriju Higijenskog zavoda u Splitu* pa u *Centralnom kemijskom laboratoriju Opće bolnice Split*, kao voditeljica laboratorija. Od svibnja 1959. do umirovljenja u siječnju 1997. bila je zaposlena u *Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada*, kao voditeljica *Kliničko-toksikološkog laboratorija*. U zvanje znanstvene savjetnice izabrana je 1983. U razdoblju od 1969. do 1971. boravila je u *State Department of Public Health*, Berkeley, California, SAD, gdje je istraživala djelovanje niskih koncentracija olova na hematopoetski sustav i središnji živčani sustav.

Glavna su obilježja njezina istraživačkoga rada široko poznavanje industrijske toksikologije i uvjeta izloženosti, istraživanje toksi-

koinetike i toksikodinamike štetnih tvari te razvijanje i odabir bioloških pokazatelja u svrhu biološkoga monitoringa pri profesionalnoj i ekološkoj izloženosti u ljudi. Uz znanstvena istraživanja, bavila se medicinom rada, zdravstvenom ocjenom radnih mjesta pri profesionalnoj izloženosti toksičnim tvarima (npr. olovo ili VC) te posljedičnim zdravstvenim problemima.

Objavila je više od stotinu znanstvenih i stručnih radova, pet priloga u knjigama te bila urednica dviju knjiga. Bogato znanje i iskustvo dokazala je vođenjem četiriju međunarodnih i 23-ju domaćih projekata te sudjelovanjem na sedamdesetak međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova.

Djelovala je i kao nastavnica na *Poslijediplomskom tečaju iz higijene rada pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu* 1960. - 1969. Inicirala je uvođenje nastave iz toksikologije na poslijediplomske studije, što je realizirano 1995. osnivanjem smjera *toksikologija* u sklopu poslijediplomskoga studija na *Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu*. Na tom studiju Danica Prpić-Majić predavala je kolegije *toksičnost metala i polumetala* i *industrijski otrovi*. Bila je mentorica više magistarskih radova i doktorskih disertacija. Za osobite zasluge u znanosti odlikovana je 1998. *Redom Danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića*.

Društvo za plastiku i gumu zadržat će trajno uspomenu na vrhunsku znanstvenicu koja je svoje spoznaje uspješno pretvarala u praksu medicine rada.

Igor ČATIĆ

Malo je dužnosnika tijekom gotovo četrdesetak godina rada udruga na području polimerstva koji su u relativno kratkom vremenu tako mnogo pridonijeli njihovu uspjehu kao što je to bio slučaj s dr. sc. Danicom Prpić-Majić.

Sredinom sedamdesetih godina 20. stoljeća PVC je prvi put privukao pozornost šire javnosti. Otkrilo se da su radnici koji su u pogonima polimerizacije bili u dodiru s vinil-kloridom dug niz godina oboljevali od rijetke vrste raka, angiosarkoma.

Izvršni odbor *Društva plastičara i gumaraca* vrlo je brzo reagirao i 1974. DPG je osnovao *Komisiju za zaštitu zdravlja i okoliša*. Na čelu je bio akademik Tihomil Beritić, a tajnica dr. sc. Danica Prpić-Majić.